

Môj študijný pobyt vo Viedni

Magdaléna Masláková, FF MU, Ústav religionistiky

Keď som sa minulý rok rozhodla ísť na študijný pobyt do zahraničia, netušila som, že nakoniec skončím vo Viedni. Bola to vlastne šťastná náhoda. Prvotne som sa totiž hlásila na Univerzitu Komenského v Bratislave, pretože som chcela osobne skúsiť, aké by to bolo študovať religionistiku doma na Slovensku. Keď mi prišiel mail, ktorý mi oznamoval, že do Bratislavy študovať ísť nemôžem, kvôli môjmu slovenskému občianstvu, oznámili mi, že môžem skúsiť požiadať o pobyt vo Viedni. Bolo potrebné len zaslanie motivačného listu v angličtine, čo by som vôbec nenazvala problémom. Ja som tak urobila a nakoniec som to bola práve ja, ktorá vyhrala výberové konanie.

Keďže je Viedeň celkom častou destináciou našich študentov, kontaktovala som niektorých starších spolužiakov, aby som zistila, čo od Viedenskej univerzity, ktorá patrí medzi najstaršie univerzity v strednej Európe, môžem očakávať. Práve vďaka ich ochote som už pár mesiacov pred mojim nástupom tušila, ako to tam chodí.

Študijný pobyt som realizovala cez program CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies), ktorý združuje študentov zo strednej Európy. Práve vďaka tomuto programu som dostala finančnú podporu vo forme štipendia, ktoré mi zabezpečilo pohodlný život v hlavnom meste Rakúska.

Na začiatku, ešte pred nástupom, som bola veľmi spokojná so systémom, ktorý v Rakúsku vládne. Ihneď po potvrdení môjho prijatia rakúskou stranou, ma kontaktovala rakúska organizácia OEAD. Tá mi sprostredkovala výber ubytovania a tým mi veľmi uľahčila môj príchod. Taktiež som práve vďaka tejto organizácií mala možnosť lepšie spoznať nielen Viedeň, ale aj iné mestá Rakúska, keďže počas môjho pobytu usporiadala niekoľko poznávacích zájazdov. Okrem toho sa pod jej záštitou konalo niekoľko malých medzinárodných konferencií o vzdelávaní, na ktoré ma pravidelne pozývali.

Dôkladný systém, ktorý som spomínala, ma však zradil, keď som do Rakúska prišla. Prekvapilo ma totiž, koľko byrokratických vecí padne na moje ramená. Čakala som, že keď idem „len“ cez hranice, nebude sa požadovať až tak veľa potvrdení. V tomto mojom úsudku ma držala mylná predstava, že v rámci Európskej únie je žitie v cudzine jednoduchšie. Musím však uznať, že študenti z krajín mimo EÚ mali o niečo viac povinností. Nahlásenie miesta pobytu, prihlásenie na cudzineckom úrade a mnohé ďalšie formality sa stali jedným z mála negatív, ktoré by som svojom pobytu musela vytknúť. „Papierovačky“ sú však neoddeliteľnou súčasťou asi každého zahraničného pobytu a stávajú sa tak, aspoň z môjho pohľadu, znesiteľnou daňou za všetky ostatné výhody.

Hoci som išla do hlavného mesta Rakúska, nemecký jazyk som veľmi neovládala. Aj napriek štyrom rokom nemčiny by som si netrúfala na viac ako bežnú konverzáciu, a tak štúdium v tomto jazyku nebolo mysliteľné. Za svoj študijný jazyk som teda zvolila istotu vo forme angličtiny. Tá sa odrazila na obmedzenom množstve predmetov, ktoré som si mohla zapísať. Ale čo sa týka bežného života

vo Viedni, medzi ľuďmi, ktorí úplne všetci zvládajú angličtinu bez problémov, nepocítila som v komunikácii žiadne bariéry.

Čo sa konkrétne môjho štúdia týka, veľmi ma potešila ponuka predmetov zameraných na kognitívu. Tie boli ponúkané v rámci ústavu *Cognitive Science*, ktorý patrí pod Filozofickú fakultu a vyučovacím jazykom je výlučne angličtina. Väčšina ponúkaných predmetov však nadväzovala na semináre zo zimného semestra, tak som si zapísala iba kurz *Introduction to Cognitive Psychology*, ktorý vyučoval profesor Ulrich Ansorge. Na hodinách sa každý týždeň stretávala pestrá paleta študentov, pričom niektorí boli z tak vzdialených odborov, ako je medicína, matematika či informatika. Myslím, že práve vďaka tejto rôznorodosti vznikali veľmi zaujímavé diskusie, pretože každý z nás mal na danú tému iný pohľad. Pre mňa, ako nováčika v kognitíve, predstavoval tento kurz dobrý úvod do problematiky. V rámci hodín sme prešli cez stručný vývoj psychológie všeobecne až po aplikáciu kognitívnej psychológie v konkrétnych výskumoch.

Systém vyučovania je mierne odlišný, aspoň tak usudzujem na základe predmetov, ktoré som navštevovala. Aj na prednáškach sa vyžaduje študentova participácia na diskusii, pričom nie sú tak dôležité znalosti, ako skôr schopnosť prichádzať s novými ideami a vyjadriť svoj názor aj na novo predkladané témy. Vyučujúci sa tak snaží stimulovať naše vlastné premýšľanie. No za následok to má množstvo faktov, ktoré sa na hodine nestihnú spomenúť, čo znamená viac času stráveného nad knihami doma. Avšak v zozname s povinnou literatúrou sa často objavuje len jedna či dve najdôležitejšie monografie. Pre študenta z Brna, ktorý je zvyknutý prečítať omnoho viac, to nie je žiaden veľký problém.

Jedným z dôležitých kladov je Viedenská univerzitná knižnica¹, ktorá ponúka neuveriteľné množstvo kníh. Potešia najmä tie, ku ktorým som sa konkrétne ja nemohla dopátrať v knižniciach v Čechách ani na Slovensku.

Keďže som mala možnosť sama si vybrať kurzy a tak si zostaviť rozvrh, ostal mi dostatok voľného času na kultúrne a sociálne vyžitie. Toho je totiž vo Viedni neúrekom. Toto mesto má zakaždým čo ponúknuť. Je tu nielen množstvo klubov každého štýlu, ale aj veľa pamiatok, parkov a záhrad. Nie je nič krajšie ako učenie počas slnečných dní v záhradách pri zámku Belvedere, ktoré sa nachádzali len pár minút od môjho bývania. Ako študentka religionistiky som si prišla na svoje, keď som mala možnosť navštevovať nespočetné množstvo chrámov.

Ak by sa niekto, podobne ako ja pred rokom, rozhodoval pre zahraničný študijný pobyt, určite by som mu odporučila Viedeň. Je to krásne mesto, ktoré toho môže ponúknuť veľmi veľa.

¹ Pre viac informácií odporúčam prečítať si článok: Hrubá, L., & Tesař P. (2003). „Knižovny ve Vídni“. *Sacra 0*, s. 54.